

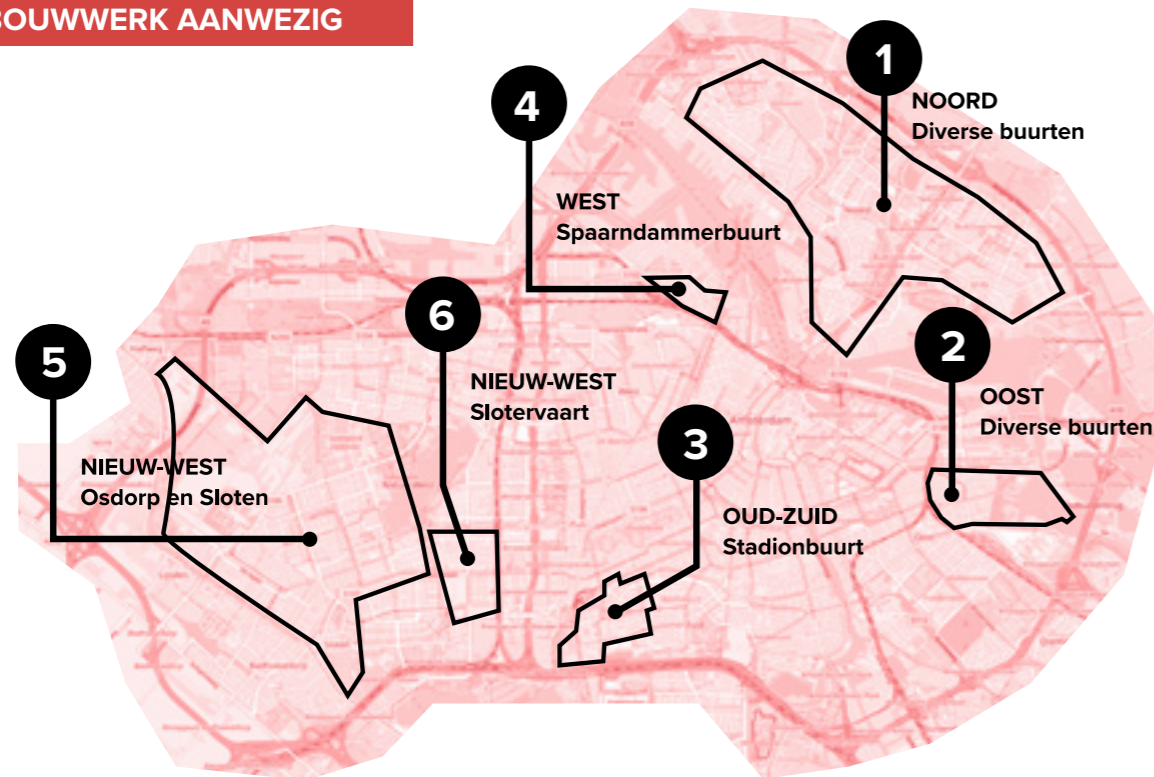
JAARVERSLAG
**DIACONAAL
OPBOUWWERK**

2023

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1 . IMPRESSIES VAN HET OPBOUWWERK IN DE STADSDELEN	
1.1 Amsterdam Noord – Diaconie Noord	12
1.2 Amsterdam Oost – Diaconaal Centrum Oost	18
1.3 Amsterdam Oud Zuid – Stadionbuurt	22
1.4 Amsterdam West – Hebron	26
1.5 Amsterdam Nieuw-West – Osdorp	32
1.6 Amsterdam Nieuw-West – Slotervaart	36
2 . PROGRAMMA'S	
2.1 Buurthulp	40
2.2 Gezinswerk	46
2.3 Taalcafés	52
2.4 In.Kas – Budgetcursus	54
2.5 NoordAs	58
3 . ORGANISATIE EN DONATEURS	64

**SAMEN BOUWEN AAN HOOPVOLLE
PLEKKEN IN DE STAD: IN DEZE
BUURTEN IS HET DIACONALE
OPBOUWERK AANWEZIG**

INLEIDING

De Protestantse Diaconie zet zich sinds jaar en dag in voor een rechtvaardige samenleving. Professionals van de Diaconie bouwen samen met allerlei verschillende Amsterdammers aan mooie buurten, veerkrachtige gemeenschappen en gastvrije plekken waar elk mens zich gezien en gehoord mag voelen. Eén manier waarop dit gebeurt is met het diaconale opbouwwerk.

Het diaconale opbouwwerk vindt plaats in verschillende buurten van Amsterdam (zie kaartje pagina 4) in samenwerking met kerken, leefgemeenschappen, buurtgenoten en maatschappelijke partners. Het opbouwwerk richt zich op de groei en bloei van lokale netwerken van buurtbewoners die naar elkaar omzien.

RELATIONEEL WERKEN

Centraal staat het onderhouden van relaties met mensen in sociaal kwetsbare posities, het ondersteunen van hun onderlinge contacten en het stimuleren van relaties met anderen. Kortweg is het uitgangspunt dat mensen meer tot hun recht komen als zij samen met anderen bezig kunnen zijn met hun ideeën en verlangens, en zowel mooie als moeilijke ervaringen kunnen delen. Dit gebeurt allereerst door het faciliteren van ontmoeting tussen mensen. Omdat buurtbewoners elkaar niet vanzelf treffen, terwijl ze dat vaak wel willen. Ontmoeten gebeurt bij een koffie inloop of een buurtmaaltijd. De opbouwwerkers creëren samen met vrijwilligers plekken waar mensen gastvrij ontvangen worden zonder verplichtingen en 'targets'. Het raakt ons elke keer weer dat er veel stadsbewoners zijn die geen plek hebben waar ze zich welkom voelen. Een plek waar aandacht is voor de hele mens, en niet alleen voor iemands probleem. Door te luisteren, samen te eten of te koken, en als het nodig is te ondersteunen bij geldzaken of een klusje in huis, zoeken we verbinding met elk mens die op ons pad komt. In het eerste deel van dit jaarverslag leest u en ziet u impressies van de verschillende plekken van het diaconale opbouwwerk in de stad.

COLLECTIEF-NABIJE AANPAKKEN: HET VOORBEELD VAN DE SOCIALE MARKT

In de ontmoeting en uitwisseling tussen mensen zien we gedeelde wensen en noden. Opbouwwerkers brengen mensen bij elkaar met een gemeenschappelijk belang. Zo bleek dat buurtgenoten met geldproblemen zich schamen om erover te praten, maar het wél aandurfden om hun situatie te delen met ervaringsdeskundigen en lotgenoten. Dit heeft geresulteerd in de bijeenkomsten van In.Kas waar deelnemers ervaringen uitwisselingen over geldzaken en ontdekken dat ze niet de enige zijn die er moeite mee hebben. Deelnemers voelen zich na een tijd daadkrachtiger doordat ze in de groep delen welke acties ze hebben ondernomen.

Een belangrijk kenmerk van het diaconale opbouwwerk is dat we werken in groepen, netwerken en gemeenschappen. Onderzoekers van het Kenniscentrum van Ongeelijkheid schetsen het diaconale opbouwwerk (in Amsterdam-Noord) als een netwerk-collectief van diverse met elkaar verbonden initiatieven die zich allemaal inzetten om de positie van mensen die financiële of sociale onzekerheid ervaren te verbeteren; de 'eigenkracht' van mensen wordt versterkt door 'samenkracht'. De onderzoekers constateren in hun onderzoek naar bestaanszekerheid in de stad dat de hulp en ondersteuning die mensen kunnen krijgen meestal individueel en formeel van aard is. In samenhang met collectief-nabije aanpakken, waarbij deelnemers wederkerige relaties aangaan en kennis en ervaring onderling delen, kunnen maatschappelijke initiatieven, zoals het diaconale opbouwwerk, verschil maken.¹

We zijn daarom erg blij met de start van het netwerk-collectief de Sociale Markt. Na een intensieve verbouwing van het kerkgebouw de Ark tot een lichte, warme en open ruimte, opende de Sociale Markt in Amsterdam-Noord haar deuren in mei 2023. De Sociale Markt is een samenwerking tussen de Voedselbank, het Leger des Heils, het Leefkringhuis en de Diaconie samen met buurtgenoten en vrijwilligers. Met elkaar zorgen zij voor een gastvrije ontmoetings- en winkelplek waar mensen zelf kleding en voedsel kunnen uitzoeken. De Diaconie verzorgt het sociale programma met het creëren van een gastvrije plek, het faciliteren en versterken van collectief initiatief en het samenwerken met buurtbewoners en buurtorganisaties. Er is ruimte voor individuele vragen, zoals bij het (financieel) spreekuur én er is de mogelijkheid om te ontmoeten en deel te worden van verschillende groepen en collectieven.

De collectief-nabije manier van werken is kenmerkend voor alle plekken van het opbouwwerk. U leest over de verschillende initiatieven en collectieven (programma's) in het tweede deel van dit jaarverslag.

¹ <https://www.kenniscentrumongelijkheid.nl/wp2023/wp-content/uploads/2024/01/Onderzoeksmagazine-Bestaanszekerheid-begint-bij-een-betrouwbare-overheid-spreads.pdf>

VRIJWILLIGERSBELEID EN SOCIALE VEILIGHEID

In het opbouwwerk zetten buurtbewoners zich op allerlei manieren actief in als vrijwilliger. Ze zijn gastheer of gastvrouw bij de koffie-thee inloop of taalcafé, ze koken bij buurtmaaltijden en helpen bij de afwas en schoonmaak. Ze nemen het initiatief voor het organiseren van buurtbijeenkomsten of een buurtfeest. Daarnaast zijn er vrijwilligers betrokken bij verschillende programma's die in het opbouwwerk zijn ontstaan. In de specifieke programma's zijn de vrijwilligers ook regelmatig ervaringsdeskundig doordat ze geldzorgen hebben (gehad), leven met fysieke of mentale beperkingen of een lage eigenwaarde hadden. Er zijn er ook vrijwilligers die niet in een kwetsbare situatie leven en graag willen bijdragen aan de lokale samenleving. Het diaconale opbouwwerk brengt hen vaak in contact met mensen die ze anders niet hadden ontmoet en die inzicht geven in hoe het is om met een kwetsbaarheid te leven. De diversiteit aan vrijwilligers draagt bij aan de ontmoeting en verbinding tussen verschillende buurtbewoners en de groei van lokale netwerken van wederkerigheid. Op deze manier wil het diaconale opbouwwerk een omgeving bieden waar mensen uit de betreffende buurt talenten kunnen ontplooiën, eigen ideeën kunnen inbrengen en uitvoeren, bijdragen aan gemeenschapsopbouw en aan sociale verandering.

Het afgelopen jaar hebben we het vrijwilligersbeleid opgesteld om de positie van vrijwilligers te verduidelijken en goede begeleiding te bieden. Dit geeft vrijwilligers

vertrouwen en zorgt er ook voor dat wederzijdse verwachtingen duidelijk zijn. Een belangrijk thema is de sociale veiligheid. Gastvrije plekken creëren waar een diversiteit aan mensen welkom is, vraagt om afspraken over prettige omgangsvormen. Ook willen we ruimte bieden om nare of vervelende zaken die binnen het samenwerken kunnen voorkomen, bespreekbaar te maken. Omdat de Diaconie een (zelfstandig) onderdeel is van de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA) maken we gebruik van verschillende procedures en documenten van 'de Veilige Kerk'. Het gaat hierbij om de gedragscode en het inzetten van vertrouwenspersonen. Op basis van de gedragscode en ervaringen in het werk, hebben we een poster laten maken met illustraties over waarden en afspraken. De poster biedt de mogelijkheid om met vrijwilligers en buurtgenoten te bespreken wat van belang is om iedereen zich ook daadwerkelijk welkom te laten voelen.

HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Een onderdeel van de sociale veiligheid gaat ook over het signaleren van onveilige situaties in het leven van vrijwilligers en buurtgenoten. Als er sprake is van vermoedens van onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties, zoals huiselijk geweld en kindermishandeling bij iemand die we tegenkomen of waarmee we werken binnen een project van de Diaconie hanteren we het Protocol 'Omgaan met vermoedens van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling'. Ook is er een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld aangesteld. Met de aandachtsfunctionaris hebben we het afgelopen jaar een training georganiseerd om inzicht te bieden en concrete handvatten te geven voor het signa-

leren, communiceren en handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling, huiselijk geweld en alle vormen van onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties. Tevens organiseerden we een voorlichtingsbijeenkomst van Veilig Thuis. Deze bijeenkomsten boden ruimte om ook ingewikkelde situaties in het werk bespreekbaar te maken en met elkaar te verkennen hoe je als opbouwwerker kan handelen vanuit het relationeel werken.

ONBEGREPEN GEDRAG

In het opbouwwerk hebben we zeer regelmatig te maken met mensen die een psychische of psychiatrische kwetsbaarheid hebben en/of onbegrepen gedrag tonen. In sommige situaties is het lastig om hier mee om

te gaan, zeker als dit ook effect heeft op de sfeer tijdens een inloop of als het leidt tot conflicten tussen vrijwilligers. We volgden daarom de training Bouwstenen voor een GGZ vriendelijke wijk. Tijdens de training kwam aan bod: welk gedrag kun je tegenkomen, hoe ga je er mee om, hoe benader je mensen gastvrij, hoe communiceer je op een open manier, hoe kun je bijdragen aan het herstel van psychisch kwetsbare mensen, hoe kunnen we elkaar onderling helpen? We kregen tips om op een open manier te communiceren, mensen te betrekken en grenzen te stellen wanneer dat echt nodig is. Door mensen met een kwetsbaarheid te betrekken, kunnen we bijdragen aan herstel en aan buurten waar iedereen mee kan doen op een eigen manier.

ONTWIKKELRICHTING 2024: NIEUWE FASE OPBOUWWERK EN WERKEN IN TEAMS

In 2014 stelde de Protestantse Diaconie de eerste opbouwwerkers aan op verschillende plekken in de stad. Het aantal opbouwwerkers en plekken groeide, in 2023 waren 16 medewerkers van de Diaconie direct werkzaam voor het opbouwwerk met voornamelijk parttime contracten. In de meeste buurten is een team van verschillende beroepskrachten ontstaan die zich met elkaar inzetten voor gastvrije plekken en collectieve initiatieven.

In het voorjaar van 2023 heeft het College van Diakenen besloten dat er in het opbouwwerk vooral wordt ingezet op het werken in teams van beroepskrachten en diaconale opbouwwerkers in principe niet meer alleen werken in een wijk. Dit is onder andere besloten vanuit de wens om de opbouwwerkers de begeleiding en aansturing te kunnen blijven bieden die nodig is om goed en plezierig te kunnen werken: door goede inbedding en samenwerking in een team en een helder ontwikkelperspectief.

De financiële ontwikkeling van het opbouwwerk is een ander punt van aandacht. De Diaconie draagt dit type werk grotendeels vanuit eigen financiële middelen. Hoewel een aantal activiteiten mede mogelijk gemaakt wordt door subsidies en fondsen, is dat een onzekere inkomstenstroom. Het aandeel externe financiering zal vanwege de aard van het werk naar verwachting niet substantieel toenemen in de komende jaren. Dat betekent dat bij verdere groei van het opbouwwerk de financiële last voor de Diaconie navenant toeneemt. Dit is op langere termijn geen houdbaar uitgangspunt, vanwege de opgave het diaconale werk op langere termijn financieel duurzaam te dragen.

Concreet betekent dit dat de focus van het opbouwwerk komt te liggen op vier plekken en buurten. Dat zijn plekken waar er reeds vanuit een team van meerdere beroepskrachten wordt gewerkt en waar de randvoorwaarden op orde zijn, of het perspectief daarop binnen bereik: Noord (gebouw de Ark); West vanuit Hebron, Oost vanuit de Elthetokerk en in Nieuw-West vanuit de Ark. De Diaconie zal de inzet in de Stadionbuurt in Zuid (Willem de Zwijgerkerk) afbouwen. Ten aanzien van Nieuw-West wordt de Ark (Regenbooggemeente) het vertrekpunt van het opbouwwerk in dit stadsdeel. Eén van de opbouwwerkers blijft activiteiten ondersteunen en ontwikkelen in Osdorp.

U ziet al deze plekken en leest erover in de rest van dit jaarverslag. Veel lees- en kijkplezier.

Dirk van den Hoven
Programma manager

Linda van de Kamp
Coördinator team opbouwwerk

HOOFDSTUK 1.1 AMSTERDAM NOORD - DIACONIE NOORD

WEEKPROGRAMMA

MAANDAG:	ACTIEGROEP DE NOORDAS
DINSDAG:	DE SOCIALE MARKT, BUDGETCURSUS IN.KAS
WOENSDAG:	DE SOCIALE MARKT, TAALCAFÉ, SPREEKUUR, LUISTERGROEP (I.S.M. HART VOOR NOORD)
DONDERDAG:	DE SOCIALE MARKT, SPREEKUUR, KAPPER REGELMATIG EEN CREATIEVE WORKSHOP, DEELNAME AAN WIJKTAFEL, SCHOONHEIDSPECIALISTE
VRIJDAG:	ACTIVITEITEN VAN MAATSCHAPPELIJKE PARTNERS

Door Deborah van Stuijvenberg-Zwart

SOCIALE MARKT

Het jaar 2023 was een spannend jaar voor de Diaconie in Amsterdam-Noord. Lang gekoesterde plannen werden werkelijkheid! In de maand mei opende de Sociale Markt: een samenwerking met verschillende vangnetvoorzieningen onder één dak. Bezoekers kunnen op één plek terecht voor boodschappen in de winkel van de Voedselbank, de kledingwinkel van het Leger des Heils en de Sociale Kruidenier voor non-food producten. Er ging een lang en intensief proces van overleggen, organiseren en investeren aan vooraf. De verbouwing van kerkgebouw de Ark nam het eerste deel van het jaar in beslag en veranderde de koffie- en kerkzaal van een ouderwetse en saaie ruimte, naar een frisse, warme en praktische plek.

Sinds mei winkelen bezoekers tijdens de openingstijden op dinsdag, woensdag en donderdag. Bezoekers hebben extra keuzevrijheid gekregen. Na een ruim half jaar is de conclusie dat de rust en aandacht voor de bezoekers is toegenomen en dat de vrijwilligers die betrokken zijn, hun draai hebben gevonden. Er is tussen de groepen vrijwilligers van de verschillende voorzieningen

meer contact en gezelligheid ontstaan, mede dankzij de dagelijkse lunch die wordt verzorgd door de Diaconie.

De Diaconie is verantwoordelijk voor de locatie en voor het sociaal programma. De locatie vraagt inzet op de uitvoerende kant, zoals verhuur en onderhoud, waarvoor eind 2023 een floormanager is aangetrokken. De opbouwwerkers kregen hierdoor weer meer ruimte om te investeren in relaties met de bezoekers van de Ark, het organiseren van de projecten en faciliteren van initiatieven binnen en buiten de Ark en in het onderhouden van het netwerk. Het team geeft extra aandacht aan (het opleiden van) het team van gastheren/vrouwen omdat het van belang is dat de sfeer in de Ark goed is, de bezoekers gezien worden en zich welkom voelen. Het gaat zowel om een schone omgeving, lekkere koffie/thee en een veilige plek, als ook om de mogelijkheden om creatief bezig te zijn. Het aanbod buiten de winkels om, het sociale programma, is in volle ontwikkeling. Het project 'Rijker dan een miljonair', de Tekentafel, de gratis fietsreparaties en de fietsworkshops zijn hier goede voorbeelden van. Het is waardevol dat deelnemers uit heel verschillende werelden elkaar ontmoeten, verhalen uitwisselen en iets tastbaars creëren.

> VIDEO <

Een kijkje bij de Sociale Markt!
De Telegraaf kwam langs en maakte
dit mooie item.

De Sociale Markt in de Ark - Foto: Rufus de Vries

INTERVIEW

Anneke*, bezoeker van de Sociale Markt, is een echte Amsterdamse, met het hart op de tong, (te) groot hart voor de buurt en optimistisch, ook al lijkt alles mis te gaan.

Hoe is de verandering voor jou geweest van de voedselbankuitgifte en Sociale Kruidenier naar de Sociale Markt?

Je kan nu kiezen. Ik lust geen broccoli of verse rode kool. Nu kan ik zeggen, dat laat ik liggen en kies iets anders. In de oude opzet had je altijd iets waar je niets mee deed. Dan gaf ik het aan mensen in de buurt of aan het buurthuis. Ik verzamelde spullen en als ik heel veel had, maakte ik tasjes voor de oudjes en dan waren ze hartstikke blij. Ik kan het niet in de prullenbak gooien. Nu laat ik het liggen voor een ander. Dan moet ik vrekkerig doen. Ik betaal liever een beetje bij dat ik vaker per maand kan.

Wat vind je van de locatie en de vrijwilligers?

De locatie van de Sociale Markt is heel goed en veel beter. Het is 3 dagen open, zodat de mensen daarin ook kunnen kiezen welke dag ze willen langskomen. Het was eerst veel stressvoller. Maar nu is het veel rustiger. De koffie is lekker, al neem ik vaker thee. De gastheren en dames zijn er en daardoor is het socialer en aardiger. Ze proberen op hun manier een babbeltje te maken.

Je voelt je thuis, er wordt een rust uitgestraald. Je komt niet echt in een kerk, maar gewoon in een winkel. Voor ons is het een uitje. Dat klinkt heel raar, want we moeten er naartoe, maar je kunt lekker zitten en mijn oren staan altijd open. Of ik iets hoor waar ik iets mee kan of wat ik tegen iemand anders kan vertellen die er wat mee kan. De winkels zijn ook goed geregeld. Mooi dat je zelf kan kiezen. Daar ben ik helemaal blij mee.

** Namen zijn gefingeerd.*

Een buurtbewoner bij de tekenclub - Foto: Christina Chouchena

HOOFDSTUK 1.2 AMSTERDAM OOST - DIACONAAL CENTRUM OOST

WEEKPROGRAMMA

MAANDAGOCHTEND:	INLOOP MET KOFFIE, THEE, SPELLETJES EN GEZELLIGHEID), SPELINLOOP VOOR (GROOT)OUDERS/VERZORGERS MET KINDEREN VAN 0 - 4 JAAR
MAANDAGMIDDAG:	HANDWERK/HOBBYCLUB
MAANDAGAVOND:	BUURTMAALTIJD
WOENSDAGOCHTEND:	INLOOESPREEKUR BUURTHULP OOST MET KOFFIE, THEE, SPELLETJES EN GEZELLIGHEID, SPELINLOOP RE-PLAY
WOENSDAGMIDDAG:	BUURLUNCH
DONDERDAGOCHTEND:	SAMEN GEDICHTEN EN VERHALEN LEZEN MET DE CULTURELE APOTHEEK
VRIJDAGOCHTEND:	TEKENCLUB, INLOOP MET KOFFIE, THEE, SPELLETJES EN GEZELLIGHEID
VRIJDAGMIDDAG:	MAALTIJDENUITGIFTE EN BUURTMAALTIJD

In deze video's vertellen twee vrijwilligers van het Diaconaal Centrum Oost, Ruth en Chavelle, hoe het vrijwilligerswerk betekenis geeft aan hun leven. En hoe gezellig het eigenlijk is!

> [VIDEO Ruth](#) < // > [VIDEO Chavelle](#) <

Door Gianni da Costa

Diaconaal Centrum Oost (DCO) werkt vanuit de Elthetokerk in Amsterdam Oost en is een samenwerking tussen de Protestantse Diaconie Amsterdam en drie kerken uit Oost (Elthetokerk, Binnenwaai en Muiderkerk). We kijken terug op een fijn jaar met veel bezoekers. De mensen uit de buurt lopen vaak even binnen voor een kopje koffie of thee tijdens de inloop op maandag, woensdag en vrijdag. Met iedereen wordt een praatje gemaakt door de vrijwilligers.

De betekenis van het Diaconaal Centrum Oost in de buurt is vaak moeilijk in woorden te vatten. De medewerkers laten zich inspireren door de Bijbelse woorden: 'Wij hebben lief, omdat God ons eerst heeft liefgehad' (Johannes 4:19). We laten mensen met woorden en daden weten dat ze waardevol zijn. Met en door onze activiteiten willen we goed nieuws zijn door mensen te laten merken: 'je hoort erbij', ongeacht levensovertuiging of religie, levensstijl en achtergrond. Dit is ook de reden dat vrijwilligers zich inzetten; ze willen buurtgenoten zorg en aandacht geven en hen leren kennen, zoals vrijwilligers Chavelle en Ruth vertellen in deze filmpjes. Een fijne groep vrijwilligers zorgt gedurende de week dat er koffie en thee klaar staat, en voor de maaltijden en lunch maken ze elke keer weer wat lekkers klaar voor zo'n 100 mensen! Zij doen boodschappen, snijden groenten, bakken, koken en doen vervolgens de afwas en ruimen op.

De bezoekers laten regelmatig weten dat ze merken dat DCO een plek van goede zorg en aandacht is. Ze voelen zich welkom. De ongedwongen sfeer en de oprechte betrokkenheid bij elkaar doet goed. We zien dat de levens van verschillende mensen positief veranderen door alle contacten en activiteiten. Een voorbeeld is het verhaal van bezoeker Zafira. Na afloop van een maaltjenuitgifte op vrijdag, kwam Zafira vertellen hoe bijzonder het werk in het DCO is. Zafira is een van de vele vaste bezoekers van het DCO, zowel op woensdag op de buurlunch als op vrijdag voor de buurtmaaltijd.

Vaste bezoeker Zafira:

"Het is meer dan een gratis maaltijd, het is een maaltijd én een praatje!"

Omdat mensen vaak op verschillende momenten in de week activiteiten bezoeken, is voor hen de drempel laag om vragen te stellen op het moment dat ze advies of hulp nodig hebben op allerlei gebieden. De samenwerking met het Buurteam en organisaties in de buurt die regelmatig aanwezig zijn tijdens de inloop, zorgt ervoor dat we mensen zo nodig warm kunnen doorverwijzen zodat ze de juiste hulp ontvangen.

HOOFDSTUK 1.3 AMSTERDAM OUD ZUID - STADIONBUURT

WEEKPROGRAMMA IN DE WILLEM DE ZWIJGERKERK

WOENSDAG:

KOFFIE INLOOP (WEKELIJKS)

EETTAFEL (OM DE WEEK)

Er is een gevarieerd programma van concerten, voorstellingen, lezingen, poëzie, dans en toneel dat wordt gecoördineerd door het Willemberraad, een team van professionals en vrijwilligers die samen de korte en lange termijnplannen maken en invulling geven.

Door John Tyler

KOFFIE INLOOP EN EETTAFEL

Ik kan mijn horloge gelijkzetten met haar. Om 10:00 uur, elke woensdag, sleep ik het trottoirbord met de woorden “Kerk Open”, naar voren bij het hek van de kerk. Ik zet het zo neer dat voorbijgangers kunnen zien dat ze welkom zijn. Ik draai me om en daar is Gladys (niet haar echte naam), achter haar rollator, op haar langzame maar geroutineerde weg naar de kerk. Op 97-jarige leeftijd woont Gladys alleen en hoort ze niet erg goed, maar ze fleurt meteen op tijdens het koffie-uur.

Er zijn nog een dozijn of zo vaste bezoekers tijdens het koffie-uur op woensdag. Niet iedereen is zo consistent of punctueel als Gladys. Maar als iemand er niet is, informeert iedereen naar de persoon. De kerkzaal is één grote woonkamer, met een uitgebreide familie van burens en mensen die toe zijn aan wat gezelschap. Ze kunnen elkaars anekdotes afmaken geven elkaar de laatste medische update over hun gezondheid en informeren elkaar over bijeenkomsten en activiteiten in de buurt.

Bijna elke week wandelt een onbekende binnen, die meteen ontdekt hoe gezellig het is. Op een dag was het een man die een goede pastor zou zijn geweest, zo bedreven was hij in het praten over zijn geloof. Een andere dag bleef een vrouw een half uur kletsen, ook al was ze alleen maar binnengekomen om wat mappen af te leveren.

Gladys is ook een vaste bezoeker bij de maaltijden, die om de andere week wordt gehouden. Ze is een uitzondering - de bezoekers zijn meestal andere mensen dan tijdens het koffie-uur. Maar niet minder gezellig. Mensen komen vaak tot een uur van tevoren binnen, zodat ze meer tijd hebben om bij te praten met anderen. En een paar vaste bezoekers blijven op zichzelf, maar iedereen weet dat en gunt hen de ruimte. De vrijwillige koks bedenken elke keer een ander menu, en het is elke keer heerlijk. Als de maaltijd en afsluiting eenmaal voorbij zijn, zijn de glimlachen breed, terwijl de passen een beetje langzamer gaan. Gladys, duwend met haar rollator voor zich uit, maakt voorzichtig haar weg terug naar huis.

De nieuwe ontwikkelrichting van het opbouwwerk, zoals in de Introductie toegelicht, betekent dat de Diaconie haar bijdrage aan het diaconale werk in Oud-Zuid in 2024 afbouwt.

Mensen komen vaak tot een uur van tevoren binnen, zodat ze meer tijd hebben om bij te praten met anderen.

HOOFDSTUK 1,4 AMSTERDAM WEST - HEBRON

WEEKPROGRAMMA

DINSDAG

INLOOESPREEKUR BUURTHULP EN SPELLETJES

DONDERDAG

BUDGETCURSUS IN.KAS, TAALCAFÉ, BUURTMAALTIJD

VRIJDAG

KOFFIE INLOOP

BUURTKERK HEBRON ZET ZICH IN VOOR DE BLOEI VAN DE SPAARNDAMMERBUURT. HET GEHELE WERK VAN HEBRON IS ONDERVERDEELD IN DRIE PIJLERS:

BUURTHULP

Buurthulp maakt de koppeling tussen buurtbewoners met een hulpvraag en buurtbewoners die iets willen betekenen voor een ander. De focus van Buurthulp is om te werken vanuit wederkerigheid en zo duurzaam relaties op te bouwen in de buurt. Coördinator is medewerker van Diaconie.

BUURTSAMEN

Bevorderen van sociale cohesie. Hieronder valt een breed scala aan activiteiten: van buurtmaaltijden, tot diverse inlopen en een taalcafé. Hierin wordt maximaal samengewerkt met vrijwilligers uit de buurt. Coördinatie is in handen van de diaconaal opbouwwerker. De kinderclub wordt begeleid door een kinderwerker van de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA).

BUURTZIEL

Begeleid door de buurtdominee vanuit de PKA die zich inzet voor inspiratie en gemeenschap, puttend uit de christelijke traditie. Hieronder vallen vieringen, maar ook lichtere vormen van inspiratie of het bieden van een luisterend oor.

BUURTMAALTIJD

De buurtmaaltijd is een activiteit die al jaren draait en waar mensen steeds weer ontzettend naar uitkijken. Om de week is de zaal gevuld met zo'n 60 mensen, met speciale gelegenheden (zoals met kerst) zijn dat er soms zelfs 100! Omdat Hebron vanaf juni 2023 in verbouwing was, is de buurtmaaltijd tijdelijk stilgezet. Regelmatig kwam de vraag wanneer de buurtmaaltijd weer zou gaan plaatsvinden, en zodra de aanmeldingen open waren voor de kerstmaaltijd stroomden die binnen. Met kerst vierden we feestelijk dat we weer samen aan tafel konden. Een erg gezellige en geslaagde avond waarbij buurtbewoners, jong en oud, elkaar ontmoetten. We luisterden naar een kerstverhaal en genoten van een heerlijk driegangenmenu dat was bereid door een groepje vaste vrijwilligers.

De buurtmaaltijd zorgt niet alleen voor een voedzame maaltijd voor jong en oud, rijk en arm; de ontmoeting die plaatsvindt aan tafel zorgt er ook voor dat mensen elkaar zien en gezien worden, burens leren elkaar (beter) kennen. Bewoners komen op deze manier tot bloei en dragen bij aan de bloei van de buurt. Mensen zien opbloeien in ontmoeting is één van de mooiste dingen om getuige van te zijn. Of dat nu bloei in het klein of in het groot is. Zomaar wat voorbeelden: iemand maakt contact met anderen terwijl diegene dat spannend vindt en mensen wisselen van tafel omdat er aan een andere tafel iemand alleen zit.

Buurtbewoner Perry, actief als vrijwilliger bij Hebron, over de buurtmaaltijd:

“Wat ik zo gaaf vind aan de buurtmaaltijd is de ontmoeting met andere buurtbewoners. Ik kom hier niet voor het eten, hoewel het lekkere maaltijden zijn, maar echt om met buurtbewoners samen te zijn. Ik zet me in voor de buurtmaaltijd omdat ik hiermee iets moois kan doen voor mijn burens, maar ik krijg ook veel terug in de ontmoeting met hen.”

De buurtmaaltijd wordt, dankzij fondsen en een subsidie, gratis aangeboden. Op deze manier kunnen we de mensen die dat het hardst nodig hebben bereiken. We merken dat mensen het fijn vinden om op de één of andere manier hun steentje bij te dragen. Voor sommige mensen betekent dat dat ze een (kleine) financiële gift geven, voor anderen betekent het dat ze iets eerder komen om de tafels te helpen dekken of na afloop iets langer blijven om op te ruimen en af te wassen. Zo is de buurtmaaltijd niet alleen een maaltijd voor de buurt, maar ook van de buurt.

Inpakken en uitdelen kerstpakketten

HOOFDSTUK 1.5 AMSTERDAM NIEUW-WEST - OSDORP

WEEKPROGRAMMA

MAANDAG:	BUDGETCURSUS IN.KAS IN DE OPGANG (LAATSTE KWARTAAL)
DINSDAG:	TAALCAFÉ IN DE OPGANG
WOENSDAGOCHTEND:	TAALCAFÉ IN DE OPGANG
WOENSDAGMIDDAG:	GROENE KANS OP DE STADSBOERDERIJ EN SOEP UITDELEN MET HART VAN OSDORP
DONDERDAGOCHTEND:	REPAIR CAFÉ EN STOELNGYM IN DE OPGANG
DONDERDAGAVOND:	TAALCAFÉ IN DE OPGANG
VRIJDAGOCHTEND:	ZWERFVUIL PRIKKEN IN DE BORRENDAMMEBUURT
VRIJDAGMIDDAG:	FIETSJESUITLEEN WILDEMANBUURT

Collega Anne ging op bezoek bij het Repair Café in Osdorp en filmde een leuk gesprekje met Herman en een blijde bezoeker.

> VIDEO <

Door Herman Bouma

2023 was voor het opbouwwerk in Osdorp een mooi jaar. Er zijn nieuwe activiteiten ontstaan zoals bijvoorbeeld de taalcafés op dinsdag en woensdagochtend. Bovendien zijn bestaande activiteiten verder uitgebouwd en verstevigd. In het voorjaar bleek dat veel activiteiten al behoorlijk goed door vrijwilligers worden gedragen. De diaconaal opbouwwerker viel helaas enkele maanden uit door een fietsongeluk, en eigenlijk liepen bijna alle activiteiten gewoon door. Het was mooi om te ontdekken dat veel van de activiteiten dus grotendeels op eigen benen staan.

REPAIR CAFÉ OSDORP

Eén van de vaste activiteiten in Osdorp is het Repair Café. Buurtbewoners kunnen iedere donderdagochtend langskomen met allerlei kapotte spullen, zoals een koffiezetapparaat, een lampje, speelgoed of een broek die versteld moet worden. Vrijwilligers gaan samen met de bezoekers aan de slag om te kijken of iets te repareren is, onder het genot van een kop koffie of thee. Inmiddels is er een team van 8 vrijwilligers. Steeds meer mensen weten de weg naar het Repair Café te vinden.

De impact van het Repair Café is breed. In de eerste plaats worden kapotte spullen gerepareerd wat mensen kosten bespaart en voorkomt dat bruikbare spullen bij het afval terecht komen. Daarnaast is het ook een plek waar vrijwilligers hun kennis en talenten in kunnen zetten voor hun buurtgenoten. En misschien nog wel het belangrijkste: het Repair Café is ook een plek van ontmoeting. Sommige bezoekers komen bijna wekelijks terug, op den duur meer voor de gezelligheid dan voor de reparaties. Op die manier ontstaan bijzondere relaties tussen buurtgenoten. Zo hebben we in het afgelopen jaar bijvoorbeeld erg meegeleefd met een van de vaste bezoekers die heel ziek werd en uiteindelijk is overleden. We zijn met een kleine delegatie bij de uitvaart geweest.

Het Repair Café past daarmee heel mooi binnen het opbouwwerk van de Diaconie: het is een plek van hoop en herstel, waar mensen kunnen ontdekken dat ze er niet alleen voor staan.

HOOFDSTUK 1.6 AMSTERDAM NIEUW-WEST - SLOTERVAART

VOORBEELD VAN EEN WEEKPROGRAMMA

MAANDAG:

OVERLEG SIERKWARTIER,

INTERVISIE VOOR VRIJWILLIGERS

DINSDAG:

OVERLEG VERVOERSINITIATIEF

EN HULP AAN INDIVIDUEN VANUIT BUURTHULP

WOENSDAG:

SPREEKUR BUURTHULP NIEUW-WEST

I.S.M. SOCIALE KRUIDENIER,

KOFFIE OCHTEND EN DE BUURTMAALTIJD

DONDERDAG:

BIJeenKOMST VAN DE WIJKZORGTAFELS

VAN NIEUW-WEST

VRIJDAG:

SPELINLOOP DE REGENBOOG

EN KINDERHUISKAMER IN DE ARK

Door Lisa van den Bergh

De Ark in Slotervaart is een plek waar kerk en buurt elkaar ontmoeten. In samenwerking met de Regenbooggemeente (Protestantse Kerk Amsterdam, PKA), de leefgemeenschap (PKA) en informele bewonersnetwerken verzorgt de Diaconie een breed palet aan buuractiviteiten voor jong en oud, gericht op ontmoeting, het bouwen aan inclusieve netwerken en verdiepende gesprekken en activiteiten. Een paar jaar geleden is bewust ingezet op het openzetten van de deuren van de Ark voor diverse bewoners, waardoor wekelijks verschillende bewonersgroepen elkaar ontmoeten in de Ark: ouderen, de Turks-Nederlandse ouderengroep, de Marokkaanse-Nederlandse moeders van de ontbijtgroep en een Eritrees-Nederlandse ontmoetingsgroep. Samen met de beheerder van de Ark en door middel van gebruikersoverleggen, schoonmaakdagen en tijdens de buurtmaaltijd, zorgen we ervoor dat de verschillende groepen elkaar ontmoeten. De ontmoeting tussen deze groepen vond het afgelopen jaar ook plaats tijdens diverse evenementen, zoals een Vrouwendag, 5 mei viering, Burendag, Schrijfevent voor Amnesty International en bij het Kerstdiner.

De verbindingen tussen verschillende groepen wordt ook bevorderd door de samenwerking tussen de PKA en de Diaconie. De start van Buurthulp Nieuw-West (zie hoofdstuk Buurthulp) betekende in 2023 een vergroting van de buurtgerichte inzet en een nieuwe dynamiek door de nieuwe vrijwilligers die werden betrokken. Het professionele team bestaat uit drie part-time medewerkers van de PKA - een gemeentepredikant, buurtdominee, beheerder en medewerker communicatie en van de Diaconie twee part-time opbouwwerkers, inclusief de medewerker van Buurthulp. Dit team is in 2023 een intervisietraject gestart met als doel om de onderlinge samenwerking te versterken vanuit ieders expertise en aandachtsveld, en mede gericht op de verbinding van de diverse initiatieven en activiteiten. Zo brengt de buurtdominee het perspectief van de

buurt(activiteiten) naar voren in de kerkelijke gemeente, waardoor gemeenteleden sterker betrokken raken op het diaconale werk. Daarnaast is er veel aandacht voor samenwerking met partners in de wijk, waardoor er onverwachts verrassende initiatieven ontstaan, zoals het Pannenkoekenfeest.

PANNENKOEKENFEEST IN DE ARK

Het pannenkoekenfeestje in De Ark van 22 juni was een mooi voorbeeld van geslaagde samenwerkingen binnen en buiten het team:

Ditta, die Buurthulp Nieuw-West heeft opgezet vanuit de Ark, kreeg regelmatig verzoeken om tuintjes van bewoners op te knappen. Mede hierdoor kreeg zij contact met Hüseyin van woningcorporatie Eigen Haard. Hij was al goed bekend met de Ark en andersom. Stichting Present werd ingeschakeld en zo ontstond een dag waarop tuintjes opgeknapt werden in de buurt, met behulp van vrijwilligers van bedrijf X. Maar bedrijf X had nog handen over en zo ontstond een andere activiteit: een Pannenkoekenfeestje voor jong en oud. Het hele netwerk werd uitgenodigd, waaronder ook de gezinnen uit de buurt die meedoen met de Kinderhuiskamer en Spelinloop. Het werd een geslaagde middag, waarbij burens elkaar ontmoetten onder het genot van spelletjes, koffie en verse pannenkoeken. Opbouwwerker Lisa zorgde voor de spelletjes en buurtdominee Nellie voerde gesprekken met bezoekers. Er waren zo'n veertig bezoekers. Mooi hoe partners buiten De Ark ons weten te vinden en goed om te merken hoe kort de lijntjes binnen het team zijn en hoe paraat we staan om elkaar te ondersteunen en de krachten te bundelen. Inmiddels wordt door Buurthulp Nieuw-West in samenwerking met Eigen Haard een klussteam voor en door de buurt opgezet.

In deze [VIDEO](#) vertellen vrijwilligers Alice en Hannibal over hun vrijwilligerswerk als gastvrouw en gastheer in de Ark in Slotervaart.

HOOFDSTUK 2.1

PROGRAMMA'S - BUURTHULP

Door Esther Dunnink, Ditta Westerbeke en Sarah Klerks

Een goede buur zijn, hoe doe je dat? Met onze werkwijze bieden we mensen de tools om zelfverzekerd burens bij te staan bij hulpvragen en samen redzaam te zijn. We doen dit door middel van onze cursus vertrouwenspersoon, begeleiding, intervisie en het koppelen van vrijwilligers aan burens met hulpvragen. We horen van onze vrijwilligers dat ze gelukkig worden van het helpen van mensen. En wij geven hen een manier waarop dat kan zonder dat ze overvraagd worden en waardoor ze geen vragen op zich nemen die ze boven de pet gaan. Want onze vrijwilligers worden omringd door professionals uit de formele zorg, letterlijk (op het spreekuur) en figuurlijk (wij onderhouden korte lijntjes). We zitten in drie stadsdelen, Amsterdam-Oost, Amsterdam-West en Amsterdam Nieuw-West. Onder Buurthulp vallen verschillende activiteiten die zorgen voor meer sociale cohesie, meer verbinding in de buurt en een vorm van 'samenredzaamheid'.

BUURTHULP OOST

Buurthulp Oost werkt vanuit de Elthetokerk in Amsterdam Oost, dat dankzij de steun van de Protestantse Diaconie Amsterdam en drie kerken uit Oost (Elthetokerk, Binnenwaai en Muiderkerk) doordeweeks fungeert als het Diaconaal Centrum Oost.

SPECIFIEKE ONTWIKKELINGEN

- We zien veel mensen bij ons spreekuur op woensdagochtend komen (50 mensen).
- We werken op het spreekuur samen met het Buurteam en de studenten van het Juridisch Spreekuur van de Hogeschool van Amsterdam. Hierdoor kunnen we makkelijk hulp vragen of doorverwijzen.
- Vrijwilligers vinden het vooral leuk om in koppels te werken. Vooral ons project Buurtbakkie trekt aan, waarbij vrijwilligers in duo's op zaterdagochtend 2-3 mensen bezoeken met koffie.
- Ons 10-jarig bestaan vierden we met verschillende activiteiten zoals een symposium en jubileumfeest. Met ons 10-jarig jubileum zien we dat trouw en continuïteit zo belangrijk is. We zijn dankbaar en ook best trots dat we dit al 10 jaar mogen doen.

BUURTHULP NIEUW-WEST

Buurthulp Nieuw-West is in juli 2022 van start gegaan en opereert vanuit de Ark in Slotervaart. De buurtgerichte kerkgemeenschap en het diaconale opbouwwerk hebben een stevige basis gelegd voor Burenhulp en versterken de activiteiten die vanuit Buurthulp vormgegeven worden.

SPECIFIEKE ONTWIKKELINGEN

- Veel van onze vrijwilligers werken in teams (een klussteam, een spreekuurteam, een chauffeursteam). Het samenwerken met andere vrijwilligers geeft energie, plezier en voldoening.
- Het inloopspreekuur combineren we met de openingstijden van de Sociale Kruidenier. Daarin zoeken we naar manieren om elkaar te versterken. In het afgelopen jaar hebben we een aantal keer een informatiebijeenkomst georganiseerd voor burenhulp en klanten van de Sociale Kruidenier.
- Er zijn diverse samenwerkingen ontstaan tussen andere organisaties en instanties in de buurt. Op het gebied van tuintjes werken we samen met stichting Present en woningbouwcorporatie Eigen Haard. In het vervoersproject is er een samenwerking met Daadkracht (Sezo) en Combiwel. En het klussteam is ontstaan door een samenwerking met Combiwel, Eigen Haard en Stichting als het maar werkt. Dit maakt de initiatieven steviger en minder kwetsbaar.

BUURTHULP WEST

Buurthulp West is sinds 2019 actief in stadsdeel West en met name in de Spaarndammerbuurt en de Houthavens. We werken vanuit Hebron, een buurtkerk die zich inzet voor de bloei van de buurt.

SPECIFIEKE ONTWIKKELINGEN

- Het jaar 2023 stond in het teken van de verbouwing van Hebron. Het hele pand werd gerenoveerd en dat vroeg om creativiteit bij het organiseren van activiteiten.
- Wekelijks is er een inloopspreekuur waar buurtbewoners terecht kunnen voor een luisterend oor en met vragen.
- Een aantal keer per jaar organiseren we samen met Burenhulp Westerpark (Stichting Kerk en Buurt) een vrijwilligersavond. We starten met een maaltijd, we bespreken een onderwerp en vrijwilligers wisselen hun ervaringen uit.

> VIDEO <

Een kijkje bij het spreekuur van Buurthulp Oost. We spreken vertrouwenspersoon Nico, vertrouwenspersoon Ulrich en vrijwilliger Melahat die elke week komt breien. Je krijgt een indruk wat de inloop waarop Buurthulp Oost haar spreekuur houdt zoal betekent voor de mensen.

INTERVIEW MR VAN ONNA (93) EN CINDY (36)

C: Meneer Van Onna zocht vier jaar geleden iemand die hem kon helpen met het uittikken van de verhalen die hij zelf schreef.

MvO: Ik heb dode vingers. Cindy heeft dat goed opgevangen. Ik schrijf met pen en zij tikt het verhaal uit en print het. Ik doe het dan in een ordner. De verhalen gaan over allerlei dingen. Het vertrouwelijke hebben we in de loop der jaren opgebouwd. We spreken zo'n twee keer per maand af. Cindy werkt, dus het moet wel passen. We hebben ook contact via Facebook.

C: En Instagram! Dat mag ook wel even gezegd worden. Er zijn niet veel mensen van uw leeftijd die dat doen.

Ik heb al lang geen opa en oma meer, terwijl ik juist nu op een leeftijd ben waarop ik graag gesprekken met ze had willen voeren. Nu heb ik toch een beetje een surrogaat opa en dat is heel gezellig.

MvO: In gedachten ben ik met een bepaald onderwerp bezig en dan schrijf ik het op. Als Cindy het vervolgens heeft uitgetypt, voel ik me voldaan. We houden ook pauze. Dan komt mijn vrouw koffie brengen en een koekje.

C: Ik ga binnenkort verhuizen, maar ik blijf wel komen.

MvO: Ja, dat heb je beloofd!

C: We hebben een goede band opgebouwd en daarom vertel ik ook dingen over mijn eigen leven.

MvO: Ik vraag regelmatig hoe het op haar werk gaat en over al die vreemde taken die ze daar heeft.

C: Ik werk in een casino.

MvO: Daar kom ik nu veel over te weten. Cindy is in goeden doen, want ze heeft een woning gekocht. Ze is een voorbeeld voor haar omgeving.

C: Ik vind het zo leuk om te zien dat meneer Van Onna en zijn vrouw al zo lang samen zijn.

Je hebt vaak een romantisch beeld van koppels die lang samen zijn, maar eigenlijk is het precies hetzelfde als op mijn leeftijd.

MvO: Ik heb meer vrijwilligers. Zo heb ik ook een hulpje voor mijn vrouw, die gaat op maandag boodschappen met haar doen. Ik opperde hier een keer dat het fijn was als iemand haar daarmee zou helpen. Het aardige is dat ze dat hier begrijpen. Ene Sander wilde zich wel beschikbaar stellen. Hij werkt bij een bank en komt uit zijn werk naar ons toe. Hij is heel secuur. En het gaat heel goed. Hij en mijn vrouw voelen elkaar goed aan.

HOOFDSTUK 2.2

PROGRAMMA'S - GEZINSWERK

Door Lisa van den Bergh en Sarah Klerks

Bouwen aan warme gemeenschappen en (onderlinge) steun, daar kun je niet vroeg genoeg mee beginnen! Daarom investeren we graag in Amsterdamse gezinnen. Steeds meer wordt bekend dat het hebben van kinderen, vooral als ze nog klein zijn, behoorlijk stressvol is voor veel ouders. Zeker in een geïndividualiseerde samenleving waarin alleen het beste goed genoeg lijkt voor onze jongste generatie. Wanneer je dan ook nog nieuw bent in Nederland, kampt met een taalbarrière, ziekte, armoede, of andere uitdagingen is het essentieel om te merken dat je er niet alleen voor staat. Daarom bieden wij op meerdere plekken in de stad een warm welkom aan ouders én hun kinderen.

SPELINLOPEN

Het Diaconaal Centrum Oost in De Elthetkerk in Amsterdam Oost en De Ark in Slotervaart bieden onderdak aan Spelinloop Re-play (maandag- en woensdagochtend) en Spelinloop De Regenboog (vrijdagochtend). De spelinlopen zijn vergelijkbaar van opzet en bieden een veilige, sociale, schermvrije plek waar ouders en hun kinderen tijd kunnen doorbrengen met elkaar. Daarnaast ontmoeten zij andere kinderen en ouders. Hierdoor voelen zij zich gezien en gesteund en ontstaat er een gemeenschap waar men ervaringen en tips kan uitwisselen. Daarnaast bieden beide locaties ook steun aan in de vorm van Buurthulp. Bij Re-play

(Oost) is op woensdagmorgen tegelijkertijd het Buurteam aanwezig in het gebouw. Op die manier wordt de drempel om hulp te vragen wanneer dat nodig is zo laag mogelijk gemaakt.

Beide spelinlopen worden gerund door een betaalde coördinator en een team van vrijwilligers. De meeste vrijwilligers hebben zelf ook kinderen en hun achtergrond is divers. Sommigen zijn zelf de Nederlandse taal nog aan het leren. Dit maakt dat de medewerkers zich makkelijk kunnen identificeren met de bezoekers en andersom.

Wij onderhouden nauwe contacten met partners uit de wijk om goed zicht te houden op de sociale kaart die op gezinnen van toepassing is. We verwijzen bezoekers zo nodig door naar onze partners en/of het naar het nabijgelegen spreekuur van het Buurteam.

EEN OCHTEND BIJ EEN SPELINLOOP ZIET ER ALTIJD HETZELFDE UIT. DIT ZORGT VOOR EEN HERKENBARE STRUCTUUR DIE DOOR DE BEZOEKERS GEWAARDEERD WORDT.

- **KLAAR ZETTEN (DOOR VRIJWILLIGERS)**
- **INLOOP EN VRIJ SPELEN**
- **ZINGEN EN FRUIT ETEN**
- **KLEINE ACTIVITEIT**
- **SAMEN OPRUIJEN (MET DE BEZOEKERS)**

Daarnaast wordt bij beide spelinlopen regelmatig voor-gelezen om de taalontwikkeling van ouders en kinde-ren spelenderwijs te bevorderen.

Bij een spelinloop komt meer kijken dan je op het eer-ste gezicht denkt. Maar het levert ook meer op dan je misschien zou denken. Wij zien dat de spelinloop een belangrijke plek is voor bezoekers én vrijwilligers. In de woorden van een vaste bezoeker:

“Re-play is zoveel meer dan uitnodigend en verbindend. Het is een plek waar mijn kinderen en ik ons zeer welkom voelen. En mijn kinderen hebben er spelenderwijs structuur en creativiteit leren ontwikkelen. De leeftijdslimiet van 4 jaar is ideaal, aangezien de andere spelinlopen (van de Gemeente) tot 2,5 jaar gaan”.

Wij zien hoe er grote stappen zijn gezet door de inzet van meer professionele uren. Wij zien ook de potentie die er nog ligt, maar zijn ook erg blij en dankbaar met wat er nu staat!

> VIDEO <

In deze video spreken we vrijwilliger Kamla en de coordinator Wiebke aan het einde van een ochtend Re-play.

KINDERHUISKAMER IN DE ARK

De kinderkamer in De Ark biedt, net als de spelinlopen een veilige en sociale plek voor ouders en hun kinderen, maar dan in de leeftijd van 4-8 jaar. Naast ontmoeting en spel, zetten we ook in op talentontwikkeling, door regelmatig professionals in te huren die een workshop geven. Zo komen kinderen er spelenderwijs achter waar ze energie van krijgen en zich verder in willen bekwamen. Denk hierbij aan natuureducatie, dans, kickboksen, schilderen, knutselen en wat lekkers bakken. In de vakanties pakken we uit en bieden zo'n vijf activiteiten per keer aan. Wij doen dit met een sterk, creatief team, dat bestaat uit vrouwen met diverse culturele achtergronden.

Ouders en kinderen geven aan de kinderkamer te waarderen en promoten deze ook steeds vaker bij andere ouders. Deze mond-tot-mond reclame geldt ook voor de spelinloop bezoekers. Kinderen voelen zich thuis en doen (meestal) enthousiast mee met wat er wordt aangeboden. De kinderkamer is in potentie een vindplaats voor steun- en hulpvragen. Om die reden zijn Ditta Westerbeke, van Buurthulp Nieuw-West en buurtdominee Nellie van Voornveld regelmatig aanwezig om kennis te maken, verhalen op te halen en een vertrouwensband op te bouwen met de bezoekers. Coördinator Lisa van den Bergh is een vast gezicht op de groep.

VAKANTIEFEESTJES

In de Ark worden behalve de reguliere spelinlopen en kinderkamer in de vakanties ook feestjes georganiseerd. Tijdens deze feestjes worden meerdere activiteiten aangeboden en is het eten en drinken uitbundiger dan gewoonlijk. Bezoekers waarderen het aanbod en het is goede PR voor ons reguliere aanbod.

SOCIALE KRUIDENIER EN BRAZILIAANSE VOEDSELUITGIFTE

In de Ark sluiten wij graag aan bij andere groepen en activiteiten waarbij veel gezinnen komen. Zo stralen wij ook naar hen uit een gezinsvriendelijke kerk te zijn en nodigen wij hen ook uit voor het reguliere gezinsaanbod op vrijdag. Zo zorgen wij er tijdens de wekelijkse uitgifte van de Sociale Kruidenier voor dat er speelgoed klaar staat en bieden wij bij speciale gelegenheden een leuke activiteit aan voor hun kinderen.

Tijdens de maandelijkse voedseluitgifte voor Braziliaanse mensen vindt ook onze kinderkamer plaats. De meeste Braziliaanse gezinnen/ kinderen die dan aanwezig zijn sluiten hierbij aan.

Op deze manier bieden wij de kinderen van beide groepen hoogwaardige en gezellige speelmogelijkheden, in plaats van dat zij zich een uur lang vervelen.

CITATEN

“Spelinloop de Regenboog heeft mij en mijn kind de buurt laten ontmoeten! Voor mij, een moeder met een kind van 2, is de spelinloop bij de Ark van grote waarde. Het geeft mijn kind een zinvolle en vooral leuke besteding van de vrijdagochtend. Hij maakt vriendjes en kan, ook met regen of kou heerlijk samen spelen. Maar nog belangrijker is de bijkomende functie van ontmoeting die de spelinloop creëert. Sinds ik naar de spelinloop ga ken ik mijn buurtgenoten. Ik kom ze nu tegen in de winkel en op het plein. Daardoor voel ik me eindelijk thuis in Slotervaart”.

Het leuke is dat bij de Regenboog zo veel verschillende mensen komen. Verschillende generaties, religies, etniciteiten. Sommige ouders kunnen hun Nederlands oefenen en met elkaar wisselen we informatie uit; “Wat is een fijne basisschool?” “Wat doe jij als je kind niet wil slapen?” We leren elkaar kennen en leren van elkaar. Bedankt hiervoor!
Een vaste bezoeker van Spelinloop De Regenboog

“We vinden alles leuk aan de kinderkamer. Zoals knutselen en tekenen, soms kickboksen en ook nog broodjes bakken. Springkussen en schminken vinden we ook leuk en glittertattoos en nagellak. Alle juffen vinden we ook heel leuk, want ze doen heel veel dingen voor ons, zoals armbandjes maken. Ze zijn lief en een klein beetje streng. Ze zijn ook aardig en ze verzinnen leuke dingen. We zouden heel graag nog een keer mooie dingen willen vlechten in ons haar en strijkkralen. Als er nooit meer kinderkamer zou zijn zouden we dat niet leuk vinden, want dan hebben we niks te doen”.
2 bezoekers (meisjes) van de kinderkamer in De Ark (8 jaar).

Bezoeker Mariana over het Taalcafé:

Ik kom uit Oekraïne, mijn naam is Mariana, ik ben 1 jaar en 2 maanden in Nederland. Ik ben 1 jaar geleden begonnen met Nederlands te leren. Via de gemeente en een andere organisatie kwam ik bij het Taalcafé terecht. Het Taalcafé gaf me zelfvertrouwen, wat ik nodig had om te kunnen solliciteren voor werk. Ik werk nu sinds 7 maanden in de Action. Bij mijn sollicitatie hielp het dat ik al een beetje Nederlands kon praten. Het Taalcafé is goed voor beginners, omdat we geen schrijfwerk doen, maar vooral samen praten. En we leren de praktische dingen die we nodig hebben. Voor beginners is dat super. De thema's sluiten goed aan: boodschappen doen, jezelf voorstellen, op zoek naar werk etc.

HOOFDSTUK 2.3 PROGRAMMA'S - TAALCAFÉS

Door Herman Bouma en Doreen Bor

Op verschillende plekken in de stad organiseert de Diaconie Taalcafés. Het doel van het Taalcafé is nieuwkomers in Nederland de gelegenheid te bieden om samen Nederlands te oefenen. Het zijn geen taallessen, maar plekken om spreekvaardigheid te oefenen, op een laagdrempelige manier. Tegelijk zijn het ook plekken waar bezoekers nieuwe contacten kunnen leggen. Er ontstaan verbindingen tussen mensen. In 2023 waren er Taalcafés in Noord, in de Spaarndammerbuurt in West en in Osdorp, Nieuw-West.

OPZET EN DOELGROEP

Eigenlijk is op al deze plekken het format hetzelfde: mensen van verschillende culturele achtergronden komen wekelijks bij elkaar. De groepsgrootte verschilt per plek en per week en loopt uiteen van 5-25 bezoekers per keer. Het niveau van het Nederlands is divers en hetzelfde geldt voor de snelheid waarmee bezoekers het Nederlands leren. Voor velen is het vaak het enige uurtje in de week dat zij "gedwongen" worden zich in het Nederlands uit te drukken. Onder begeleiding van enkele vrijwilligers gaat de groep aan de slag met het oefenen van Nederlands spreken. Daarbij wordt gebruik gemaakt van verschillende materialen. Het is mooi om te zien hoe deze mensen elkaar aanvullen, hoe men elkaar corrigeert bij fouten, helpt bij het begrijpen van woorden en zinnen, maar vooral hoe er verbinding ontstaat tussen mensen met verschillende achtergronden.

Naast de wekelijkse Taalcafés zijn er ook uitjes georganiseerd, zo ging een groep uit Noord naar de Krijtmolen. Vooraf werd met elkaar gesproken over de geschiedenis van Amsterdam-Noord en werd uitleg gegeven over een molen in het algemeen. De week na het bezoek aan de molen werden foto's uitgewisseld en de nieuwe woorden die er waren geleerd werden herhaald.

IMPACT

Taal is de eerste stap voor het vinden van je weg in de samenleving. Wanneer nieuwkomers meer Nederlands spreken, kunnen ze nieuwe stappen gaan zetten. Bij de Taalcafés zien we dat telkens weer gebeuren. Nieuwkomers durven alleen naar buiten te gaan, beginnen aan een opleiding, gaan vrijwilligerswerk doen en sluiten vriendschappen. Dat laatste is zeker ook een belangrijk aspect van de impact van de Taalcafés. Voor veel bezoekers is het taalcafé één van de weinige plekken waar ze nieuwe mensen van andere culturele achtergronden ontmoeten.

Sinds dit jaar zijn we als Protestantse Diaconie aangesloten bij het landelijke netwerk van Het Begint met Taal. Deze organisatie ondersteunt meer dan 500 lokale initiatieven op het gebied van taal coaching door heel Nederland. Dit doen ze door training voor vrijwilligers, on- en offline materialen, en netwerkbijeenkomsten.

Certificaatuitreiking In.Kas najaar 2023

HOOFDSTUK 2.4 PROGRAMMA'S - IN.KAS

*Door Deborah van Stuijvenberg-Zwart
en Margriet Valkman*

In.Kas bestaat uit meerdere onderdelen: a) de budgetcursus, b) wekelijkse spreekuren en c) themabijeenkomsten. Tijdens deze momenten kunnen bezoekers terecht met hun (financiële) vragen in groepsverband of één op één. Veel bezoekers hebben geen overzicht over hun financiën, weten de weg niet goed te vinden naar de regelingen, begrijpen de inhoud van brieven niet of hebben te maken met geldstress.

Afgelopen jaar is opnieuw gebleken dat de kracht van de budgetcursus is dat het in groepsverband plaatsvindt. Deelnemers geven terug dat juist het uitwisselen van ervaringen en advies behulpzaam is en dat individueel aan de slag gaan met je financiën, makkelijker gaat als je het in groepsverband doet. Je bent niet de enige die het lastig vindt om met geldzaken bezig te zijn, of je merkt dat je daadkrachtiger wordt wanneer je in de groep kunt vertellen welke acties je hebt ondernomen. In de meeste gevallen kennen de deelnemers elkaar niet, maar zorgt de deelname aan de cursus voor verbinding en worden er blijvende contacten gelegd.

Tijdens het spreekuur is het afgelopen jaar nog meer bekendheid ontstaan en kwamen bezoekers met regelmaat terug. Waar er in begintijd weleens een spreekuur was zonder bezoekers, komt dit nu niet meer voor. De vragen waren heel wisselend en variëren van het aanvragen van een gratis ov-kaart voor een kind, het lezen van een brief van de Belastingdienst, bellen naar het Waterschap om een onverklaarbare rekening van 2.000 euro, doorsturen naar het Buurteam tot meedenken in het afsluiten van een nieuwe zorgverzekering.

De vrijwilligers zijn steeds meer vertrouwde gezichten geworden voor de bezoekers van de Sociale Markt. Daarnaast biedt het spreekuur nazorg voor deelnemers van de budgetcursus, die door het vertrouwen dat er tijdens de cursus is opgebouwd, makkelijker om hulp vragen tijdens het spreekuur.

De themabijeenkomsten betroffen de thema's 'Pak je kans regelingen' van de Gemeente Amsterdam en de 'Zorgverzekering in 2024'. Alle bijeenkomsten waren zinvol en informatief en hielpen de bezoekers om zelf actie te gaan ondernemen. Het spreekuur was vervolgens beschikbaar voor overige vragen en individuele hulp. Vooral bij het thema zorgverzekering werd hier gebruik van gemaakt.

> VIDEO <

In deze video zien we wat In.Kas betekent voor de cursisten. Inzicht krijgen in je portemonnee door zonder oordeel in groepsverband aan de slag te gaan. De winst? Meer rust en overzicht.

INTERVIEW IN.KAS

Kun je iets over jezelf vertellen?

Ik ben Fatima*. Ik kom uit Egypte. Ik ben getrouwd en ik heb een meisje. Mijn leeftijd vertel ik niet, dat is een slechte vraag. Je moet nooit aan vrouwen vragen hoe oud ze zijn. (Zegt ze met een lach.)

Waarom wilde je meedoen met de cursus?

Ik wilde meer informatie krijgen hoe het in Nederland geregeld is bij de Gemeente Amsterdam, Belastingdienst, verzekeringen en sparen. Ook wilde ik boodschappen vergelijken.

Wat heb je geleerd tijdens de cursus?

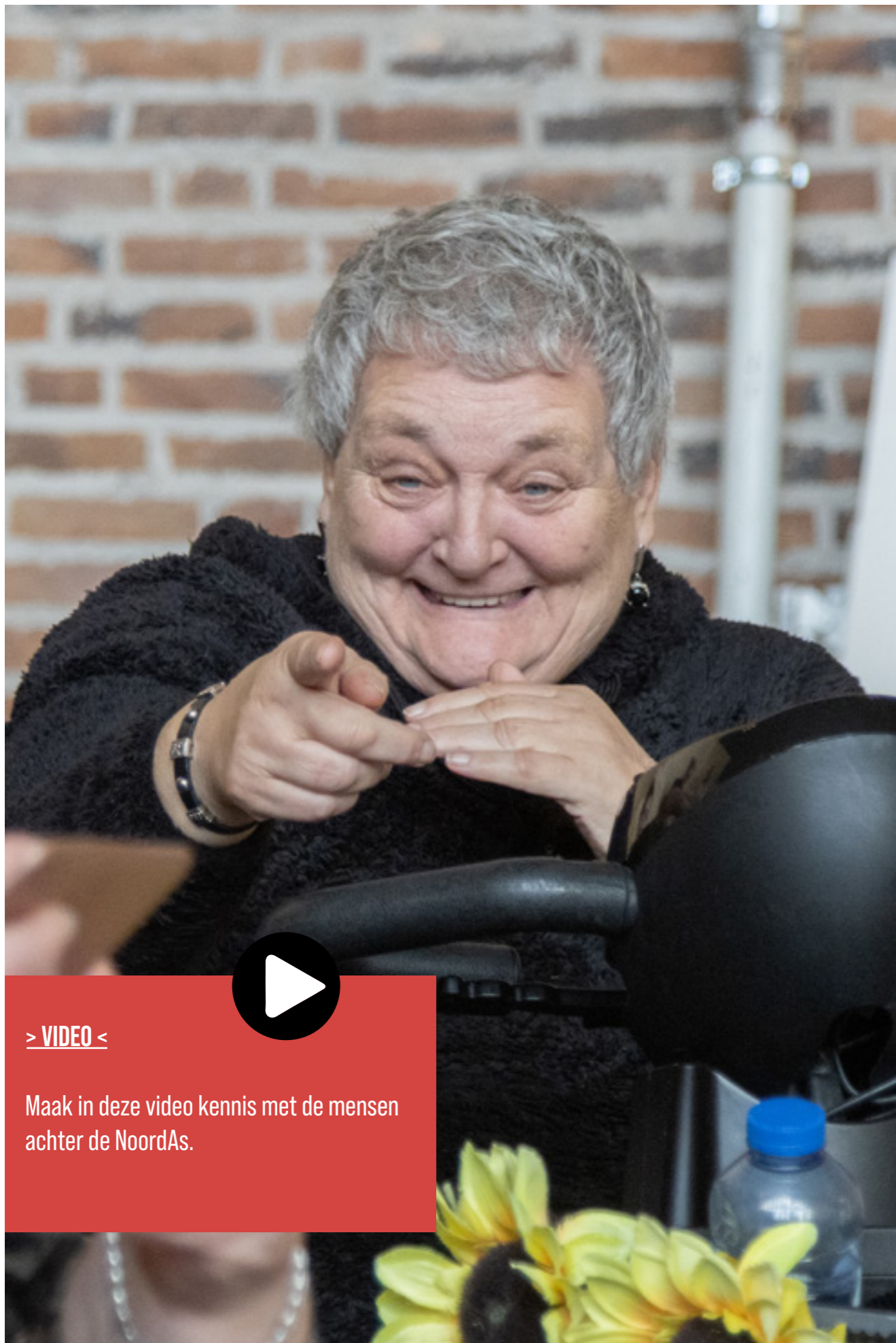
Proberen om elke week minder boodschappen te doen. Ik ben bewuster geworden tijdens het boodschappen doen en vraag me meer af wat echt belangrijke boodschappen zijn. Ik heb nieuwe dingen geleerd, maar kwam erachter dat ik ook al veel weet.

Wat vond je ervan dat de cursus in een groep werd gegeven?

We hadden een aardige groep. Je kunt vragen stellen, en de groep hielp met uitleggen als ik iets niet begreep. Iedereen kan ervaringen vertellen en tips met elkaar delen.

Zou je anderen aanraden om deze cursus te doen en waarom?

Ja, de cursus is handig. Je krijgt veel informatie.

> VIDEO <

Maak in deze video kennis met de mensen achter de NoordAs.

HOOFDSTUK 2.5 PROGRAMMA'S - NOORDAS

Door Evelien van Noort en Huub Waalewijn

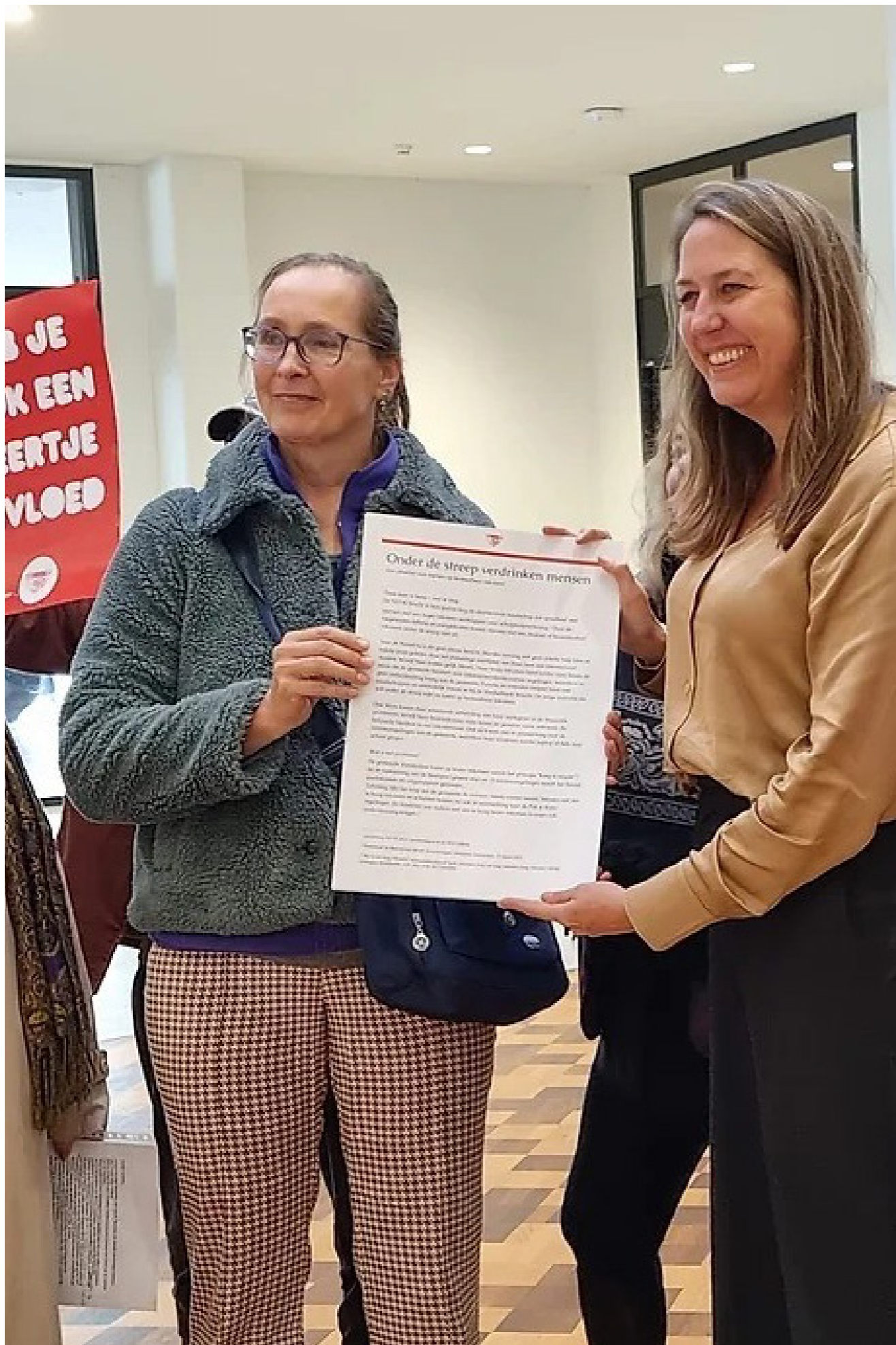
De NoordAs is een actiegroep voor mensen met kopzorgen door geldzorgen, met een harde kern in Amsterdam-Noord. Haar voornaamste doelen zijn om ervaringsverhalen échte invloed op beleid te laten hebben, en het democratisch zelfvertrouwen van mensen te bevorderen.

In 2023 hebben minstens 50 mensen met kopzorgen door geldzorgen hun verhaal kunnen verspreiden door middel van bijeenkomsten die we hebben georganiseerd, en die verhalen zijn terechtgekomen bij de wethouder, raadsleden, ambtenaren, hulpverleners, en andere ervaringsdeskundigen. Dit is gebeurd op verschillende manieren. Bijvoorbeeld in de maandelijkse Verhaalsessies, waarbij één iemand een verhaal over geldzorgen en schulden vertelt, het verhaal in beeld wordt gebracht & gepubliceerd, en politiek wordt gemaakt in de groep. Het is gebeurd tijdens ons StemFeest, waarbij verschillende mensen hun verhaal kunnen vertellen aan aanstormende of zittende politici vlak voor de verkiezingen, en de politici mogen uitleggen wat hun partij wil veranderen aan deze situaties. Maar de belangrijkste manier om persoonlijke verhalen over tekortschietend beleid hogerop te brengen, is via onze lijn met de wethouder Armoedebestrijding, en daarmee naar de afdeling Werk, Participatie & Inkomens(WPI) van de gemeente Amsterdam.

Sinds 2022 komt wethouder Moorman met regelmatig op uitnodiging van de NoordAs naar de Ark toe, en sinds 2023 ook naar andere stadsdelen. In deze spreekuren, zoals wij ze noemen, wordt een viertal ver-

halen verteld. Van tevoren worden collega's uit andere stadsdelen, professionals van andere organisaties en actieve buurtbewoners in de wijk geraadpleegd. Hieruit maken wij een selectie van verhalen met een duidelijk thema en duidelijke vraag. Twee uur lang hoort de wethouder deze verhalen aan, samen met een kleine delegatie van betrokken ambtenaren. Zo krijgen zij inzicht in waar het beleid tekortschiet, moet worden aangepast en eventueel signalen doorgegeven moeten worden aan landelijke politiek. Bijna alle keren werden er ter plekke afspraken gemaakt om de juiste oplossingen te vinden voor de individuele situatie. Daarnaast vormen de beleids gesprekken met ambtenaren van WPI een soort werkplaats, waarbij buurtbewoners met ervaringskennis directe input kunnen geven over wat beleid in de praktijk voor mensen betekent, en waarbij ambtenaren ook kunnen aangeven waar de moeilijkheden liggen om dit aan te passen. Wij zien dat er zo wederzijds vertrouwen en begrip ontstaat, en 'de overheid' voor mensen minder abstract wordt.

We zien de spreekuren en beleids gesprekken echt als een grote kans voor de NoordAs om verder te komen. Via de wethouder en haar ambtenaren krijgen we een directe lijn naar het 'achter de schermen' van de high-level politieke besluitvorming in Amsterdam, en op deze manier hebben we een structurele plek aan tafel (een van de twee hoofdoelen van de NoordAs). De spreekuren en beleids gesprekken zijn nu een belangrijke manier om ons netwerk te verbreden. Nu de spreekuren in verschillende stadsdelen plaatsvinden, geeft ons dat een sterkere stedelijke presentie en een sterker stedelijk netwerk.

De overhandiging van ons manifest aan de wethouder in de Stopera

Manifest Besteedbaar Inkomen

Al sinds de oprichting van de NoordAs is het thema 'toetsen op besteedbaar inkomen' van belang geweest, maar in 2023 is het écht tot bloei gekomen. Een aantal deelnemers heeft uit de eerste hand meegemaakt hoe een te hoog bruto-inkomen ervoor kan zorgen dat je onder de streep minder overhoudt dan iemand op bijstandsniveau.

Nadat deze verhalen veelvuldig zijn verteld aan ambtenaren, gemeenteraadsleden, wethouder én minister, heeft de Werkgroep Besteedbaar Inkomen in september een manifest geschreven voor toetsing op wat iemand netto overhoudt bij de aanvraag voor armoedevoorzieningen. En met succes! Het manifest is ondertekend door grote instanties en armoedenetwerken zoals de FNV, de Bijstandsbond en het European Anti Poverty Network.

In oktober heeft de groep het manifest in de hal van de Stopera overhandigd aan wethouder Marjolein Moorman. Begin november hebben gemeenteraadsleden een motie ingediend voor het belang van toetsen op besteedbaar inkomen, nadat zij de verhalen van de NoordAs hadden gehoord – en die motie is aangenomen!

Als klap op de vuurpijl werden de gesprekken met de NoordAs en ons pleidooi voor toetsen op besteedbaar inkomen uitgebreid besproken als beleidsvoornemen in de gepubliceerde Agenda Bestaanszekerheid van wethouders Moorman en Groot-Wassink.

Eind november vond een beleidsgesprek plaats tussen deelnemers van de NoordAs beleidsambtenaren, uitvoerende ambtenaren en Buurtteam-managers, en bleek dat er aan de kant van de uitvoering ook veel voorstanders zijn van een manier om makkelijker toe te kennen. Op dit moment blijft de NoordAs in gesprek met ambtenaren over de uitwerking van de motie.

Het manifest was hét succes van 2023, en laat zien dat de methode van de NoordAs werkt. Daar gaan we in 2024 graag mee door.

....

....

Het spreekuur met de wethouder in Oost

De overhandiging van ons manifest aan de wethouder in de Stopera

OVERZICHT

ORGANISATIE EN DONATEURS

In 2023 waren deze medewerkers werkzaam in het opbouwwerk; met een totale formatie van 10,6 FTE.

MEDEWERKERS

Amsterdam Noord:	Huub Waalewijn, diaconaal opbouwwerker Deborah van Stuijvenberg-Zwart, diaconaal opbouwwerker Doreen Bor, projectondersteuner Sociale Markt en Taalcafé Evelien van Noort, projectmedewerker NoordAs Margriet Valkman, projectmedewerker In.Kas Hein Denisse, floormanager gebouw De Ark Jeanette de Waard, diaconaal opbouwwerker <i>(in dienst bij Stichting Hart voor Noord)</i>
Amsterdam Oost:	Gianni da Costa, diaconaal opbouwwerker Geert Jan Nordeman, diaconaal beheerder Sarah Klerks, Buurthulp Oost en Re-Play Wiebke Niessen, Re-Play Esther Dunnink, Buurthulp Oost Lisa Borgerhoff van den Bergh <i>(tijdelijke vervanging Re-play)</i>
Amsterdam Zuid:	Mirjam Simons, diaconaal opbouwwerker John Tyler, coördinator Eettafel en Koffie inloop <i>(tijdelijke vervanging)</i>
Amsterdam West:	Jan Willem van Beusekom, diaconaal opbouwwerker Rozelinde Hoogendijk, diaconaal opbouwwerker Esther Dunnink, projectmedewerker Buurthulp
Amsterdam Nieuw West, Osdorp en Sloten:	Herman Bouma, diaconaal opbouwwerker
Amsterdam Nieuw West, Slotervaart:	Lisa Borgerhoff van den Bergh, diaconaal opbouwwerker Ditta Westerbeke, diaconaal opbouwwerker en projectmedewerker Buurthulp
Team coördinatie Opbouwwerk:	Dirk van den Hoven, programma manager Elvira Mollee-Drummen, projectondersteuning Linda van de Kamp, coördinator Margriet Valkman en Anne Bolhuis, communicatie

DONATIES EN PROJECTBIJDRAGEN

In 2023 hebben de volgende partners bijgedragen aan het opbouwwerk van de Diaconie:

Gemeente Amsterdam
IK Investment Partners BV
Rotary Club Amsterdam

Stichtingen en vermogensfondsen

Fonds Franciscus – Kansfonds
Prosan - Kansfonds
Kerk in Actie
Stichting Rotterdam
Porticus
Postcodeloterij Buurtfonds
Stichting RCOAK
Kerk en Wereld
Oranjefonds
Stichting Haëlla
VSB Fonds
Till Stichting
Stichting R.C. Maagdenhuis
Stichting In het Veldwerk
FNO Zorg voor kansen
Insinger Stichting

Kerken en Diaconieën

Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente
Kerk in Actie
Wijkgemeenten van de Protestantse Kerk Amsterdam

CONTACT

Voor nadere informatie over Diaconaal Opbouwwerk

Dirk van den Hoven

d.vandenhoven@diaconie.org

06-12214156

Protestantse Diaconie Amsterdam

Nieuwe Herengracht 18

1018 DP Amsterdam

www.diaconie.org

**PROTESTANTSE
DIACONIE**